

Veilige Kerk

Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard

Inhoudsopgave

Beleidsplan	blz. 1
Gedragscode voor de vrijwilligers	blz. 3
Aannamebeleid vrijwilligers	blz. 5
Preventiebeleid	blz. 6
Plaatselijk protocol bij meldingen over grensoverschrijdend gedrag	blz. 7
Plaatselijke vertrouwenspersonen	blz. 9
Sites met meer informatie	blz. 11

Beleidsplan

Als Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard willen we ons gedrag laten passen bij de boodschap van het christelijk geloof. Gedrag dat hierbij past willen we bevorderen. Gedrag dat hiermee strijdig is, willen we bestrijden. We verbinden ons daarom uitdrukkelijk aan de gedragsregels die zijn geformuleerd. Hierop zijn we voor iedereen binnen en buiten onze kerkgemeenschap aanspreekbaar.

De kerk hoort een veilige plaats te zijn. Toch is veiligheid niet altijd vanzelfsprekend. Ook binnen kerkelijke relaties komen misbruik en ongewenste omgangsvormen voor. We denken hierbij aan (seksueel) grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard vindt het belangrijk dat ieder lid van de gemeente zich veilig voelt en heeft hierop beleid geformuleerd.

Enerzijds is er preventief beleid ontwikkeld op het gebied van veilig gemeentewerk om leden bewust te maken van (on)gewenst gedrag en ter voorkoming van (seksueel) misbruik. Anderzijds is er beleid ontwikkeld voor opvang en begeleiding bij een melding van grensoverschrijdend gedrag. In de rol van vertrouwenspersoon komen beide beleidslijnen samen en worden geborgd.

Doel

De Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard wil een veilige en betrouwbare gemeenschap zijn waar jong en oud, man en vrouw, met en zonder kerkelijke functie of taak, zich veilig voelt en mag vertrouwen op God en mensen.

Subdoelen

- De kerkenraad is zich bewust van de activiteiten die voor gemeenteleden onveilige situaties kunnen creëren en is hierop alert.
- De kerkenraad hanteert instrumenten om grensoverschrijdend gedrag door ambtsdragers, alle betaalde krachten en alle vrijwilligers te voorkomen.
  - Er is een gedragscode.
  - Er is een aannamebeleid.
  - Er wordt o.a. aan vrijwilligers die met kinderen en jongeren werken een VOG gevraagd.
- Er zijn vertrouwenspersonen op basis van een profiel, een taakomschrijving en een meldcode.
- De kerkenraad - neemt verantwoordelijkheid in situaties van grensoverschrijdend gedrag.
  - kent het protocol en de procedure aangaande het onderwerp en hanteert deze.
- De kerkenraad zorgt voor een pastoraal klimaat waarin slachtoffers en daders, ook uit situaties buiten de gemeente, zich veilig voelen. Zoals verwoord onder D: onderlinge zorg / pastorale zorg
- De kerkenraad zorgt er voor dat het thema Veilige Kerk met regelmaat aandacht krijgt in de eigen vergadering, in de vieringen en binnen de gemeente.
- De kerkenraad zorgt er voor dat de beschikbare media gebruikt worden om de gemeenteleden, vrijwilligers en ambtsdragers voor te lichten over preventiethema's aangaande de Veilige Kerk. Frequente en juiste informatie en voorlichting dragen bij tot bewustwording.
- Gemeenteleden weten hoe te handelen bij het signaleren van grensoverschrijdend gedrag. De kerkenraad zorgt voor publicatie van beleid en meldprotocol en verwijst naar diverse instanties op de website van de kerk en in het gemeenteblad.

Doelgroep:

Doelgroep voor het beleid: alle gemeenteleden en beroepskrachten. Dit beleidsplan is gemaakt voor alle gemeenteleden. In dit beleidsplan benadrukken we wel de grotere kwetsbaarheid van kinderen, jongeren en ouderen.

Beleidskeuzes:

Om het beleid ten uitvoer te brengen is het belangrijk dat er aandacht is voor bewustwording, preventie, interventie en zorg voor elkaar. Hieronder worden deze per onderdeel besproken.

A. Bewustwording

Door het thema de Veilige Kerk met regelmaat onder de aandacht te brengen kan de kerkenraad de bewustwording binnen de gemeente bevorderen. Bijvoorbeeld in vieringen, gebeden, in gespreksgroepen en catechese, gemeentebijeenkomsten en artikelen in het kerkblad. Tevens wordt jaarlijks op de kerkenraad aan de hand van het verslag van de vertrouwenspersonen het beleid geëvalueerd. Het thema Veilige Kerk zal ook met regelmaat aan bod komen tijdens vieringen en is een vast onderwerp in de door de PKN verplichte jaargesprekken met predikanten en kerkelijk werkers. Waarbij er nadrukkelijk aandacht is voor afstand en nabijheid in het pastoraat.

B. Preventie

Om ongewenst gedrag en misbruik te voorkomen hanteert de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard de volgende instrumenten:

1. Aannamebeleid vrijwilligers: We zijn blij met iedereen die zich voor het kerkelijk (jeugd)werk wil inzetten. En wij kiezen voor zorgvuldigheid bij de werving en selectie. Met een zorgvuldige selectie hebben we aandacht voor de veiligheid in het vrijwilligerswerk en het werken met minderjarigen.
2. Belangrijk bij het borgen van een Veilige Kerk is het Vierogen-principe: Altijd twee personen op een groepsactiviteit.
3. Voor alle beroepskrachten, kerkenraadsleden en alle vrijwilligers geldt de gedragscode. De gedragscode wordt door hen ondertekend.
4. Van alle beroepskrachten, kerkenraadsleden, voor alle jeugdwerkvolunteers, voor alle bezoekbroeders en –zusters, voor mensen met een eenmalige taak waarin zich risicosituaties kunnen voordoen is een VOG gevraagd.

C. Interventie

Soms gaat het toch mis of lijkt het daar op. Daarom is er het 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties' ontwikkeld. Het meldprotocol geeft de gemeenteleden inzicht in wat ze kunnen doen als ze zich zorgen maken over een situatie in de gemeente. Of als ze zelf een melding willen doen.

Vertrouwenspersonen:

In het meldprotocol wordt de rol van de vertrouwenspersonen benoemd. Binnen de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard zijn er drie vertrouwenspersonen, twee vrouwen en een man. Gemeenteleden hebben daardoor een keuze wie ze willen benaderen. De vertrouwenspersonen hebben daardoor iemand om mee te overleggen (zo nodig geanonimiseerd) en samen te werken. Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook proactief te werk gaan. Vertrouwenspersonen zijn ook de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

D. Zorg voor elkaar / pastorale zorg

In een Veilige Kerk moet iedereen zich veilig kunnen voelen. Gemeenteleden kunnen ook buiten de kerkelijke context slachtoffer zijn geworden, bijvoorbeeld door geweld, criminaliteit of seksueel misbruik elders. Voor hun verhaal moet aandacht zijn in het pastoraat. Zij mogen zich door de onderlinge pastorale zorg erkend voelen en weten dat er met hun gevoelens rekening gehouden wordt, ook bij de formuleringen in gebeden, liederen en preken. Ook voor de daders zal er pastorale zorg en aandacht zijn.

Communicatie:

Het bovenstaande beleid kan door publicatie in het kerkblad onder de aandacht gebracht worden. Op de website zijn onderwerpen m.b.t. een Veilige Kerk goed vindbaar:

Financiën:

De onkosten voor vertrouwenspersonen, de scholing van vertrouwenspersonen en de aanvraag van VOG's zullen gefinancierd worden door de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard. (VOG's in het jeugdwerk kunnen gratis verstrekt worden)

Evaluatie:

Dit beleidsplan zal jaarlijks in het eerste kwartaal van het jaar geëvalueerd en zo nodig aangepast worden..

Gedragscode voor de vrijwilligers van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard

Deze gedragscode is geschreven voor de vrijwilligers van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard.

Het uitgangspunt voor deze gedragscode is wat de Bijbel ons leert over omgang met elkaar. Respect voor de ander, integriteit, betrouwbaarheid en zorgvuldigheid kenmerken deze stijl van omgaan met elkaar.

Deze kernvoorwaarden vormen de onderliggende basis voor de concrete gedragsregels die in deze code worden genoemd. Deze code wil een hulpmiddel zijn om ongewenst gedrag van vrijwilligers te voorkomen, te signaleren en bespreekbaar te maken. De kerkenraad heeft hiertoe twee interne vertrouwenspersonen aangesteld.

De kerkenraad vindt daarom afspraken over de manier van omgaan met elkaar belangrijk, omdat alle leden van onze gemeente zich veilig moeten kunnen voelen. Dit kan alleen als men elkaar in zijn/haar waarde laat en elkaar met respect behandelt. Dit betekent dat wij in onze kerkelijke gemeente alle vormen van ongelijkwaardige behandeling, zoals pesten, machtsmisbruik, financiële uitbuiting, discriminerende, racistische of (seksueel) intimiderende gedragingen of opmerkingen, of het hiertoe aanzetten, ontoelaatbaar vinden.

Wat is in de kerk eigenlijk een 'vrijwilliger'?

Wat verstaan we in kerkelijk verband onder een vrijwilliger? Je zou kunnen zeggen: iedereen die iets doet binnen kerkelijk verband en daarvoor niet betaald wordt is 'vrijwilliger' in de zin van het alledaagse spraakgebruik. Wij kiezen hier voor een nauwgezetere afbakening: het gaat bij vrijwilligerswerk om grotere en kleinere taken en klussen waarvan de kerkenraad of een college heeft bepaald dat die uitgevoerd dienen te worden en die vervolgens gedaan worden door mensen zonder geldelijke beloning (of met een vrijwilligersvergoeding) onder eindverantwoordelijkheid van de kerkenraad of een college.

Het gaat dus in de kerk niet om allerlei spontane acties of initiatieven van gemeenteleden, maar om werkzaamheden of activiteiten waarvan de kerkenraad, het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen heeft bedacht (of heeft goedgevonden), dat die onder zijn verantwoordelijkheid zullen plaatsvinden. Deze taken zijn geregistreerd, en ook is bekend wie deze taken uitvoeren.

Het zijn deze mensen die door het betreffende college instructie ontvangen, wat er van hen wordt verwacht, eventueel neergelegd in een taakomschrijving. Ook kan er met (een deel van) hen (bij zwaardere taken) een vrijwilligersovereenkomst worden gesloten en mogelijk een vrijwilligersvergoeding worden gegeven. Voor al die mensen wordt kort en bondig in een gedragscode samengevat wat de algemene basisregels zijn voor vrijwilligers in onze kerkelijke gemeente.

Geldt de gedragscode ook voor ambtsdragers en medewerkers van de gemeente?

Omdat de ambtsdragers van een gemeente samen de kerkenraad vormen die de gedragscode voor vrijwilligers vastlegt, is het logisch dat zij zich zelf er ook aan gebonden weten. Het verschil tussen ambtsdragers en 'gewone' vrijwilligers is dat voor ambtsdragers er al bepaalde gedragsaanwijzingen staan in de kerkorde en in kerkelijke regelingen. Voor kerkrentmeesters en diaconale rentmeesters die geen ambtsdrager zijn is dat in afgeleide zin vergelijkbaar.

Predikanten zijn ambtsdragers die betaling ontvangen. Voor hen geldt nog meer dan voor de andere ambtsdragers dat ze al te maken hebben met regels en gedragscodes. Voor betaalde medewerkers geldt dat ze via hun arbeidsovereenkomst gebonden zijn aan regels door de werkgever gesteld. Het is logisch dat als er een gedragscode voor vrijwilligers in een gemeente is vastgesteld ook betaalde medewerkers daarvan terdege kennis nemen.

Plaatselijk

De gedragscode voor vrijwilligers zoals die hieronder staat, is plaatselijk vastgesteld en geldt voor de vrijwilligers van onze kerkelijke gemeente. Er is bewust gekozen voor korte en duidelijke omschrijvingen, omdat we ervan uitgaan dat het feitelijk gaat om voor de hand liggende gedragingen.

Niet vrijblijvend

Ondertussen zijn de onderstaande regels niet vrijblijvend. Elke vrijwilliger ontvangt de gedragscode en is er (formeel) op aanspreekbaar, en wel door een vertegenwoordiger van het college onder wiens verantwoordelijkheid de taak van de vrijwilliger valt (kerkenraad, college van kerkrentmeesters of college van diakenen).

Omschrijving seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen en sanctiebeleid

Onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen verstaan wij: Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren; en / of plaatsvindt binnen een ongelijke machtsverhouding (volwassene-kind, hulpverlener-cliënt, leerkracht-leerling, trainer-pupil, leiding-jeugd lid, e.d.); en/of andere handelingen of gedragingen die strafbaar zijn volgens het Wetboek van Strafrecht.

Gedragingen die volgens de bovenstaande omschrijving vallen onder seksueel grensoverschrijdend gedrag met minderjarigen, worden gemeld en gesanctioneerd door een tuchtrechtprocedure waarin hoor en wederhoor zal plaatsvinden. De sancties bestaan uit het voor korte of langere tijd uitsluiten van vrijwilligerswerk met minderjarigen door persoonsgegevens in een centraal register op te nemen.

Seksueel grensoverschrijdende gedragingen met minderjarigen waarvan het kerkenraad oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij politie/justitie worden gemeld.

Omgangsregels naleven en gedragscode ondertekenen

De kerkenraad vraagt alle kerkelijke vrijwilligers onderstaande omgangsregels na te leven en de gedragscode te ondertekenen.

1. Ik accepteer en respecteer de ander zoals hij/zij is en discrimineer niet. Iedereen telt mee binnen de kerkelijke gemeente.
2. Ik houd rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
3. Ik val de ander niet lastig.
4. Ik berokken de ander geen schade.
5. Ik maak op geen enkele wijze misbruik van mijn machtspositie.
6. Ik maak geen gemene grappen of opmerkingen over anderen.
7. Ik negeer de ander niet.
8. Ik doe niet mee aan pesten, uitlachen of roddelen.
9. Ik gebruik geen geweld, en ik bedreig de ander niet.
10. Ik kom niet ongewenst te dichtbij en raak de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
11. Ik geef de ander geen seksueel getinte aandacht.
12. Ik stel geen ongepaste vragen en maak geen ongewenste opmerkingen over iemands persoonlijk leven of uiterlijk.
13. Ik ben als volwassene niet alleen in een ruimte met een minderjarige (vier ogen principe).
14. Ik neem geen geld, geschenken of andere gestes aan (m.u.v. een mogelijke vrijwilligersvergoeding).
15. Ik doe geen mededelingen over zaken die mij vertrouwelijk ter kennis zijn gekomen aan derden. Ik moet de geheimhouding doorbreken als er gevaar of schade kan worden voorkomen, mits ik er alles aan heb gedaan om toestemming van de betrokkene te krijgen om de geheimhouding te doorbreken.
Ik zal de geheimhouding bewaren ook nadat ik mijn vrijwilligersfunctie heb neergelegd.
16. Ik maak bewust gebruik van internet, e-mail en andere communicatiemiddelen. In het gebruik hiervan zorg ik ervoor dat de privacy van anderen wordt gewaarborgd.

Deze gedragscode is vastgesteld op 4 februari 2020 door de kerkenraad van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard.

Ondertekening vrijwilliger:

Naam: _____

Datum: _____

Handtekening:

Ondertekening namens de kerkenraad:

Naam: _____

Functie: _____

Datum: _____

Handtekening:

**Aannamebeleid vrijwilligers
van de
Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard**

Veel activiteiten binnen de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard worden gedragen door de vrijwilligers. We waarderen het als mensen het vrijwilligerswerk in de kerk een warm hart toedragen en hieraan een bijdrage willen leveren.

Bij alle activiteiten staat het welzijn en de veiligheid van iedereen voorop. Derhalve worden vrijwilligers op een zorgvuldige manier aangenomen op basis van onderstaand aannamebeleid:

1. Om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen hebben alle vrijwilligers een gedragscode gekregen en ondertekend. In deze gedragscode staat waar vrijwilligers zich aan te houden hebben en wat de gevolgen zijn als ze de gedragscode overtreden. Ze mogen dan niet langer het vrijwilligerswerk uitvoeren.
2. Elke belangstellende heeft een kennismakingsgesprek met een lid van de kerkenraad, waarin de gedragscode, beiderzijdse verwachtingen, taken, beschikbaarheid, ontruimingsplan en andere praktische taken besproken worden.
3. De inhoud van het kennismakingsgesprek wordt gedeeld tijdens de eerstvolgende kerkenraadsvergadering, waarna de kerkenraad wel of niet instemt met de aanstelling van de vrijwilliger.
4. Vrijwilligers draaien eerst een paar keer mee met een ervaren vrijwilliger voor ze zelfstandig aan de slag gaan.

Als waarborg voor het welzijn en de veiligheid van kinderen, jongeren en ouderen, hebben we voor vrijwilligers die met kinderen, jongeren en ouderen omgaan een extra punt in ons aannamebeleid, namelijk:

5. We vragen alle vrijwilligers die met kinderen werken om een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Belangstellenden die geen VOG kunnen voorleggen worden niet toegelaten om vrijwilligerswerk met kinderen, jongeren of ouderen te doen.
Daarnaast vragen we ook een VOG aan voor beroepskrachten, kerkenraadsleden, bezoekbroeders en –zusters en voor mensen met een eenmalige taak waarin zich risicosituaties kunnen voordoen.

**Preventiebeleid
van de
Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard**

Als Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard willen we een plek zijn, waar iedereen zich welkom mag voelen, juist ook kinderen, jongeren en ouderen. Voor hen zijn er verschillende kerkelijke activiteiten die door vrijwilligers en professionals vormgegeven worden. Omdat we voor kinderen, jongeren en ouderen een veilige plek willen zijn, hebben we een preventiebeleid opgesteld om seksueel en ander grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

1. De kerkenraad, professionals en alle vrijwilligers, die met kinderen, jongeren of ouderen werken, zijn op de hoogte van het preventiebeleid om seksueel en ander grensoverschrijdend gedrag te voorkomen.
2. Voor alle vrijwilligers en professionals, die contact hebben met kinderen, jongeren of ouderen wordt een VOG aangevraagd.
3. We hanteren een aannamebeleid voor vrijwilligers.
4. Alle vrijwilligers en medewerkers, die met kinderen, jongeren of ouderen werken, zijn bekend met de gedragscode, onderschrijven en ondertekenen die voor akkoord.
5. Er zijn drie vertrouwenspersonen benoemd, waar contact mee opgenomen kan worden bij seksueel grensoverschrijdend gedrag, vermoeden hiervan of vragen hieromtrent. De vertrouwenspersonen zijn te vinden op de website van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard (www.hervormddodewaard.nl).
6. Bij (verdenking van) seksueel grensoverschrijdend gedrag wordt het meldprotocol gevolgd, dat opgesteld is door de Protestantse Kerk Nederland en de SMPR.
7. Het preventiebeleid om seksueel en ander grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en de contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn terug te vinden op de website van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard (www.hervormddodewaard.nl). De namen van de vertrouwenspersonen staan ook in het kerkblad.

**Plaatselijk protocol bij meldingen over grensoverschrijdend gedrag
in de
Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard**

Algemeen

Dit model is bedoeld voor plaatselijke gemeenten van de Protestantse Kerk als onderdeel van hun beleid voor een veilige gemeente. Die gemeente kiest ervoor een veilige gemeente te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten geen misbruik van hun machtspositie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad heeft daarvoor een beleid opgesteld, waar een meldprotocol onderdeel van is.

Het meldprotocol geeft de gemeenteleden inzicht in wat er gebeurt als ze een melding doen. Het protocol wordt onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad opgesteld en is via de communicatiemiddelen van de gemeente gemakkelijk te vinden.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen van de kerkelijke gemeente terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen ook bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente proactief iemand benaderen.

Allereerst biedt de vertrouwenspersoon een luisterend oor. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, bemiddelen en bijstaan in aangiftes en bij klachtenprocedures.

Gemeenteleden kunnen ook terecht bij het moderamen (dagelijks bestuur) van de kerkenraad (voorzitter, secretaris/scriba, penningmeester, andere leden). Bijvoorbeeld als ze een klacht over iemand willen indienen en geen gebruik willen maken van de vertrouwenspersoon.

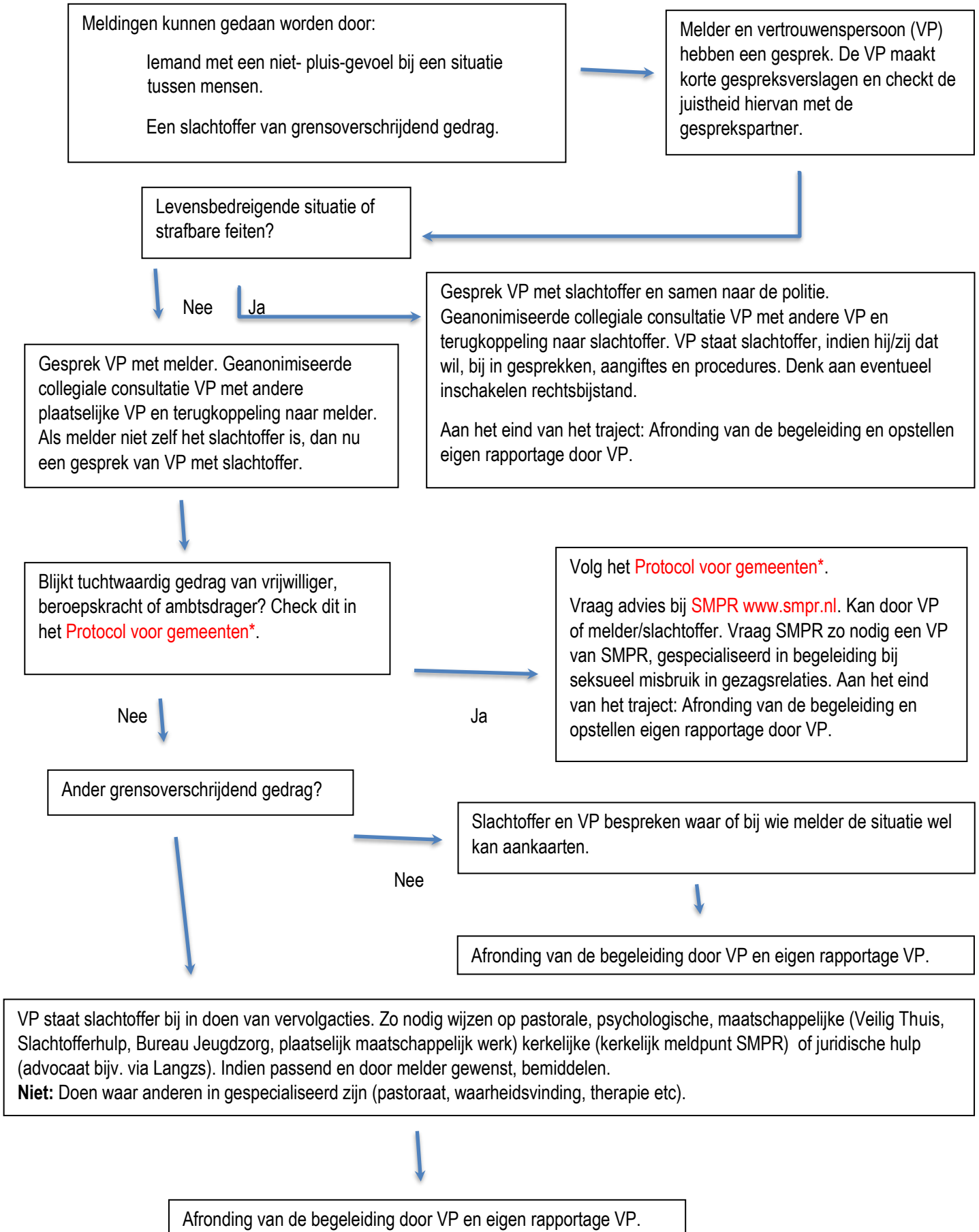
Mogelijke signalen (wees zorgvuldig, niet alles duidt op grensoverschrijdend gedrag):

- iemand wil niet meer met een activiteit meedoen en wil niet aangeven waarom.
- iemand wil niet meer met een persoon te maken hebben en wil niet aangeven waarom.
- iemand krijgt erg veel aandacht van iemand met een specifieke taak in de gemeente.
- iemand zondert zich regelmatig af met een ander gemeentelid.
- iemand wil graag alleen de crèche of een andere kinderactiviteit leiden.
- iemand praat vaak over onderwerpen die met seks te maken hebben.

Belangrijk is in ieder geval om naar je intuïtie te luisteren. Heb je twijfels, spreek die dan uit.

Een melding bij de plaatselijke vertrouwenspersoon (VP)

* 'Protocol voor gemeenten die geconfronteerd worden met (seksueel) misbruik in pastorale en gezagsrelaties'

**Plaatselijke vertrouwenspersonen
in de
Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard**

Achtergrond en context

De Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard kiest ervoor een Veilige Kerk te zijn voor alle leden. Dat betekent dat de leden elkaar met respect behandelen en de mensen met speciale taken en opdrachten binnen de gemeente geen misbruik van hun positie maken. Denk daarbij aan seksueel grensoverschrijdend gedrag, financiële malversatie, intimidatie en dreiging. De kerkenraad heeft daarvoor een beleid opgesteld, waar vertrouwenspersonen onderdeel van zijn.

Gemeenteleden kunnen bij de vertrouwenspersonen terecht met hun vragen, vermoedens en meldingen. Vertrouwenspersonen kunnen bij vermoedens van misbruik binnen de gemeente ook zelf proactief iemand benaderen. Vertrouwenspersonen zijn de personen die in de gemeente op beleids- en uitvoerend niveau met regelmaat aandacht vragen voor preventie van misbruik en alert zijn op de uitvoering van het beleid van de kerkenraad op dit terrein.

Er zijn drie vertrouwenspersonen, een man en een vrouw. Gemeenteleden hebben daardoor een keuze wie ze willen benaderen. De vertrouwenspersonen hebben daardoor iemand om mee te overleggen en samen te werken.

De vertrouwenspersonen volgen het meldprotocol, zie bijlage. Afhankelijk van de situatie kan de vertrouwenspersoon verwijzen, de melder bijstaan in gesprekken met anderen en bij aangiftes en klachtenprocedures. Zij doen geen werk waar anderen in gespecialiseerd zijn. Dat betekent dat zij niet aan waarheidsvinding doen, zij gaan niet zelf op onderzoek uit, zij zijn geen therapeut, mediator, pastoraal medewerker of advocaat, zij zijn geen aanspreekpunt voor 'gewone' kerkelijke conflicten. Zij staan naast het gemeentelid dat zich bij hen meldt en ondersteunen die persoon.

De vertrouwenspersonen zijn bekend met de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard, maar zijn geen onderdeel van de kring van taakdragers en/of kerkenraad. De vertrouwenspersonen werken in opdracht van, maar niet namens de kerkenraad. Zij kunnen onafhankelijk van de kerkenraad handelen.

De kerkenraad voert een transparante wervings- en selectieprocedure uit, sluit een vrijwilligerscontract af (voor een te bepalen periode) en vergoedt de kosten. Eenzijdige opzegging van het contract is door beide partijen mogelijk. De vertrouwenspersonen tekenen, net als de andere vrijwilligers, de gedragscode van de Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard. Zij overhandigen bij de start van hun werk ook een VOG aan de kerkenraad.

Taken

Voorlichting en preventie

- Zichtbaar zijn in de gemeente.
- Aanjager zijn van praten over 'Veilige Kerk' op verschillende niveaus van het kerkenwerk.

Signaleren

- Alert zijn op signalen van mogelijk misbruik, zie meldprotocol.

Opvang en begeleiding

- Eerste aanspreekpunt en steun voor mensen uit de gemeente die in vertrouwen iets kwijt willen over wat er in de gemeente gebeurt of waar ze zich zorgen over maken.
- Bij strafbare feiten de politie op de hoogte brengen wanneer melder daar niet toe in staat is of bij een levensbedreigende situatie.
- Meedenken met de melder over eventuele aangiftes of klachtenprocedures en de melder daarin begeleiden, zie meldprotocol.
- Op verzoek van en met instemming van de melder deze vertegenwoordigen.

Informeren en adviseren

- Melders en anderen adviseren over mogelijke vervolgtrajecten.
- Zo nodig wijzen op pastorale, psychologische, maatschappelijke (Veilig Thuis, Slachtofferhulp, Bureau Jeugdzorg, plaatselijk maatschappelijk werk) kerkelijke (kerkelijk meldpunt SMPR) of juridische hulp (bijv. advocaat via Langzs).

Persoonlijke ontwikkeling en beleidsontwikkeling

- Volgen van relevante cursussen, bijwonen van regionale intervisiebijeenkomsten, studiedagen en vergelijkbare bijeenkomsten.
- Bijhouden van een persoonlijke registratie.
- Vanuit deze registratie jaarlijks rapporteren aan de kerkenraad waarbij omstandigheden en personen onherkenbaar zijn, de rapportage is voorzien van een analyse en zo nodig beleidsaanbevelingen.

Profiel van de vertrouwenspersoon

Kennis en vaardigheden

- HBO of WO werk- en denkniveau.
- Professionele gespreksvaardigheden.
- In staat tot geheimhouding, ook tegen de melder over eventuele andere casuïstiek¹.
- In staat te bepalen wanneer de grenzen van de eigen taak bereikt zijn en kunnen doorverwijzen.
- Communicatief vaardig.
- Aantoonbare kennis van de problematiek van machtsmisbruik (na volgen van scholing).
- Kennis van de sociale kaart, waaronder SMPR, Veilig Thuis, procedure bij de politie.
- Kennis van de kerk (cultuur en structuur).

Persoonlijke kenmerken

- Integere en evenwichtige persoonlijkheid.
- Luisterende en respectvolle houding.
- Empathisch vermogen.
- Betrouwbaar.
- Onbevooroordeeld, open en neutraal.
- Inzicht in eigen handelen en reflectief.
- Kan flexibel inspelen op wisselende situaties.
- Grenzen kunnen stellen aan wat een ander mag verwachten en verwachtingen kunnen managen.

¹ Afweging bij conflict van plichten:

U moet de geheimhouding niet al doorbreken als een van de criteria van toepassing is, maar pas als ze allemaal van toepassing zijn:

- *U heeft alles gedaan om toestemming van betrokkene te krijgen dan wel u bent ervan overtuigd;*
- *U bent er vrijwel zeker van dat het vragen van toestemming schadelijk is;*
- *U weet voor betrokkene of voor derden geen andere weg om tot een oplossing te komen dan door het doorbreken van de geheimhouding;*
- *U bent er vrijwel zeker van dat geheimhouding voor betrokkene(n) of derden aanwijsbare en ernstige schade of gevaar oplevert;*
- *U bent er vrijwel zeker van dat het doorbreken van de geheimhouding de schade aan betrokkene(n) dan wel aan derden voorkomt of beperkt;*
- *U doorbreekt de geheimhouding slechts zover als nodig is om het gevaar af te wenden of de schade te voorkomen;*
- *U komt in gewetensnood als u de geheimhouding handhaaft.*

Sites met meer informatie

Hervormde Gemeente van Hien en Dodewaard	www.hervormddodewaard.nl
Reformatorisch Meldpunt	www.ikmeldhet.nl
Meldpunt seksueel misbruik in de kerk	www.smpr.nl
Protestantse kerk	www.protestantsekerk.nl
Een veilige kerk	www.eenveiligekerkerk.nl

Laatste aanpassingen:

- april 2021: Het protocol uitgebreid met VOG aanvragen voor vrijwilligers die met ouderen werken zoals bezoekbroeders en –zusters.
- augustus 2021: Een paar kleine tekstuele wijzigingen zijn aangebracht.
- maart 2022: In de periode van september t/m december 2021 hebben drie personen een opleiding tot vertrouwenspersoon gevolgd. Alle drie hebben aangegeven dat de taak van vertrouwenspersoon te omvangrijk voor ze was en ze hebben hun taak als vertrouwenspersoon niet aanvaard. Het CvK heeft besloten om te gaan samenwerken met het Reformatorisch Meldpunt. Het Reformatorisch Meldpunt biedt aan slachtoffers van seksueel misbruik en hun omgeving anoniem een luisterend oor en advies om goede stappen te zetten. Daarnaast kunnen gemeenteleden bij het moderamen (dagelijks bestuur) terecht als ze een klacht over iemand willen indienen.